בס"ד

ישיבת רבנו יצחק אלחנן--ירושלים עיה"ק

הל' בורר #2

שעת אכילה--באר היטב (ב), באור הלכה ד"ה הבורר פסולת עד הסוף אולם ברשימות של ידידי הרב שמואל מרקוס ראיתי שהגר"א ס. זצ"ל הבין דברי הרא"ש בסע' טז בדרך אחרת של הבאור הלכה דשאני התם שאין שתי' על ידי מפה דרך אכילה שאין דרך הרגיל לשתות , משנה ברורה (סא) אולם ע' בפסקי תשובות (מד) וע' בהמשך.

המחזיק בידו תערובות, ומפרידו ע"י שפיכה-- משנה ברורה ס"ק סא, פסקי תשובות שם ובהערה 351 בדעת השו"ע הרב לעומת המשנה ברורה (נה). ולכאורה יש להביא ראי' לדעת השו"ע הרב מהגמ' בדף קלט: (מובא בסע' יד) דמותר לשפוך יין מכלי לכלי דווקא כשמפסיק לשפוך כשהפסולת מתחיל לרדת--משמע שאם הוא מוציא השכר והפסולת נשאר בידו הר"ז בורר וממילא בשומן ורוטב לכאו' מה שנשאר בידו הוי הדבר הנברר ואם הרוטב נשאר בידו לכאו' דינו כאוכל מתוך פסולת. והסכים מו"ר שליט"א לקושיא ואולי יש לת' ע"פ החזו"א ס' נג..

עוד בדין זבוב--חזון איש ס' נג "ט"ז, שמירת שבת כה' ג: הע' לט, משבצות זהב יג, ודרשו 60

בורר שני מינים ובורר מין אחד

תרומת הדשן ס' נז (חלק מובא בבית יוסף ג(ב))

רמ"א שיט:ג ומ"ב שם

גדר שתי מינים ומין אחד--סיכום בארחות שבת קלח-קמ. וע"ע ביצחק יקרא סעיף ג' ושמעתי ממו"ר הגרא"נ שליט"א שאין סתירה בפסקי הגרשז"א זצ"ל שדוקא בבשר שייך מינים שונים ומו"ר הביא ראי' לזה מהגמ' בכריתות טז.

גדר תערובות--ביאור הלכה ד"ה לאכל מיד

פסולת מרובה -בית יוסף שו"ע ורמ"א סע' ד'.

חיבור אחד--ביאור הלכה ד"ה מתוך, משנה ברורה **שכא**:פד ויצחק יקרא שם.

לכלוך בתבואה ובפרות ודין רחיצת פירות--שו"ע סע' ח', באה"ל ד"ה אע"פ, אגרות משה א:קלה ג' צדדים בההבדל בין רחיצת פירות ושורין כרשינין א) רוב פעמים רחיצת הפרות ליתרון בעלמא ומותר כמבואר בקיסמין בשו"ע סע' י'. ב) אינו מעשה בורר כמו לשרות והוי מעשה רחיצה. ג) מותר לאלתר דהוי אוכל מתוך פסולת (ובמשבצות זהב (ה) כ' דלשרות כרשינין אינו אוכל מתוך פסולת 'דכיון דנברר בפעם אחד הפסולת ואוכל בשוה כבורר פסולת מתוך אוכל דמי' ועדיין צ"ע וע' באור הלכה סוף ס' שכא ד"ה לקלוף). חוט שני (סוף פרק כה) "וכן הורה מרן חזו"א שמותר לרחוץ פירות נקיים בשבת מחשש לריסוס וחיידקים שעל הפירות, אף לאלו שמקפידים לא לאכול הפירות עד שירחצם, כיון שלא רואים את הפסולת אין ע"ז שם פסולת ומותר משום בורר.

בענין בורר בקולף פירות--עיין מ"ש בזה בהל" דש

פסולת הלכתית

גמ' שבת קמ"ד: אמר רב חסדא, תוס' ד"ה חולב באור *הלכה שכ:ה ד"ה לאכול, שו"ע תק"ה:א משמע דדוקא ביו"ט מותר לחלוב לתוך אוכל שאין ההיתר מובא בהל" שבת*, ר"ן דף ס.-סא. יוצא מדבריו שהמחמירים אוסרים מטעם בורר למרות שאיסורא רביע עלייהו, מנחת חינוך בורר (ו) מביא מג"א דמשמע שהקיל אולם ממו"ר שמעתי דנוהגים להחמיר כמו בערלה וכו' ובאמת כן משמע מפסקי שו"ע הנ"ל וכן בבית יוסף טז שיש בורר בתולעים "דאיכא למיחש שמא יבלע אחד מהם". וע"ע בירושלים במועדי' עמ' קכ ובעמ' צז ובהערה שם. וכן נראה דעת הנשמת אדם (טז:ה) למעשה.